

Beretning om Grundtvig-Selskabets virksomhed.

Årsmødet 1960 holdtes på *Askov Højskole* med indledende foredrag lørdag aften den 3. september af tidligere forstander *J. Th. Arnfred*, som i lærerværelset – hvor portrætterne af skolens ledere findes – fortalte om Askov Højskoles historie. Ved det efterfølgende årsmøde aflagde formanden beretning (trykt i *Grundtvig-Studier 1960*, s. 90–91). Dr. *Noëlle Davies*, som tidligere i mange år har arbejdet for at skaffe Grundtvigs tanker indgang i Wales og nu virker derfor i Irland, overbragte hilsener til Selskabet fra præsidenten for *The Welsh Nationalist Party*, *Gwynfor Evans*, og fra lederen af *The Irish Folk School Council*, *Brendan O'Carroll*. Fra biskop *Marthinussen*, Stavanger, var der indløbet telegrafisk hilsen.

Søndag formiddag var der lejlighed til at deltage i Askov Valgmenigheds Gudstjeneste ved pastor *Helge Skov*. Under eftermiddagens udflugt til Skamlingsbanken talte sekretæren, pastor *Valdemar Nielsen* om »sprogfesterne« i 1840'erne; i 1844 deltog Grundtvig og hyldede sønderjyderne som de første, der – i Rødding – virkelig gjorde hans højskoletanker. Sidst på dagen holdtes to foredrag i Askovs tårnsal, hvor dr. *Holger Kjær*, Askov, talte om Grundtvigs skoletanker og den danske skole i dag. Ved det offentlige og vel besøgte aftenforedrag talte den franske forsker *Mme Erica Simon* på dansk over emnet: Den franske landbefolkning og folkeoplysningen. Efter flere års studier i Norden har Erica Simon ved *Université de Paris* fået antaget sin doktordisputats om den nordiske folkehøjskoles tilblivelse: *RÉVEIL NATIONAL ET CULTURE POPULAIRE EN SCANDINAVIE. La genèse de la højskole nordique 1844–1878* (Presses universitaires de France. 1960). Bogen er på 766 sider, og det må hilses med glæde, at der nu foreligger en så indgående, så instruktiv og inciterende fremstilling af Grundtvigs skoletanker på et hovedsprog.

Mødets afsluttende foredrag mandag formiddag den 5. september holdtes af pastor *K. E. Bugge*: »Det skelsættende nye i Grundtvigs tanker om opdragelse«. Dette foredrag vakte så stor interesse, at Selskabets styrelse anmodede pastor Bugge om at gentage det i København, hvilket skete den 21. oktober i Vartovs store sal, med god tilslutning. Samme aften var der adgang til at bese Grundtvig-Biblioteket.

Ved en »*Mands-Minde*-aften« på *Borchs Kollegium* den 28. september, hvortil Grundtvig-Selskabets medlemmer var indbudt, talte pastor Bugge om »Grundtvig på Borchs Kollegium« og lektor *Karl Clausen* om »Dansk Folkesang omkring midten af forrige århundrede med særligt henblik på Mands-Minde-forelæsningsernes betydning«.

Selskabets medlemmer i København havde også lejlighed til at overvære den række forelæsninger og øvelser over »*Teologien i Grundtvigs salmer*«, som undertegnede i forårsemesteret 1961 afholdt ved Københavns Universitet

efter opfordring fra Det teologiske Fakultet. Af de 28 timer var 2 henlagt til Grundtvig-Biblioteket og 2 til Vartov Kirke; emnet sidstnævnte sted var Grundtvigs Helligåndssalmer og disse forelæsninger overværedes af et hold teologiske studenter fra Lund Universitet, som i samme semester havde øvelser over Grundtvig ved docent, teol. dr: *Harry Aronson*. De svenske teologer var bagefter Grundtvig-Selskabets gæster ved en sammenkomst i Vartov.

Den 29. maj 1961 – på 150-årsdagen for Grundtvigs præstevielse i *Trinitatis Kirke* – afholdt Selskabet i forbindelse med sognepræst *S. C. Kemp* en mindeaften i kirken, hvor sekretæren fortalte om ordinationsdagen og formanden talte om »Grundtvigs syn på ordinationen«. Der var god tilslutning.

Selskabets publikationsvirksomhed i det forløbne arbejdsår har – foruden »Grundtvig-Studier« 1960, som på grund af beklagelig forsinkelse først udkom ind under jul – omfattet endnu to bind af *Registrant over N. F. S. Grundtvigs papirer*, nemlig bind XXII (omfattende fasc. 393–99) og bind XXIV (fasc. 406–82). Registranten nærmer sig nu sin afslutning og har allerede vist sig at være af stor betydning for forskningen. Ved *Det danske Sprog- og Litteraturselskabs* jubilæum i foråret udtalte Styrelsen for Grundtvig-Selskabet sin tak for dette udgiver-samarbejde, som takket være Litteraturselskabets store administrative dygtighed er forløbet på forbilledlig måde.

Interessen for Grundtvig i udlandet er stadig voksende. Fra *Holland* foreligger der meddelelse om, at den reformerte præst *Herngreen* (af svensk afstamning) og professor *Heroma* har foretaget oversættelser af Grundtvig-salmer som »Herren han har besøgt sit folk« og »Kirken den er et gammelt hus« og at disse salmer er i brug. I *Sverige* arbejder et hymnologisk institut under Diakonistyrelsen, ledet af digterpræsten *Anders Frostenson*, med forberedelser til et tillæg til Svenska Psalmboken 1937. Teol. lic. *Inge Löfström* foreslår i sin kronik: Mot en ny psalmbok? (i *Sydsvenska Dagbladet* 27. aug. 1961), at Grundtvig – som i øjeblikket kun er repræsenteret med seks salmer – »kallas till hjälp i långt större utsträckning«. Grundtvig-Selskabet har – på en henvendelse fra teologiske brødre i Lund – udarbejdet en fortegnelse over salmer af Grundtvig, som skønnes egnede til oversættelse.

I *Svensk Teologisk Kvartalskrift* (1961, s. 133) skriver dr. *Aronson* i sin anmeldelse af »Grundtvig-Studier«: »För forskarna har Grundtvig-Selskabet fått en viktig funktion såsom samlande organ, dette inte minst viktigt eftersom forskarna är spridda inom många olika discipliner, inom olika fakulteter och även i olika länder. I ett sådant läge kan ett vetenskapligt samfund fungera som ett serviceorgan.« Vor virksomhed i denne retning burde udvides, og jeg efterlyser medlemmer, som vil påtage sig f. eks. det arbejde at undersøge, hvad der i *Holland*, i *Østrig* og i *Ungarn* (hvor den kendte, tidligere biskop *Ordasz* vides at have oversat Grundtvig-salmer) foreligger af salmeoversættelser og eventuelt bistå oversætterne med råd.

Selskabet har atter modtaget støtte fra Undervisningsministeriet, dels 2000 kr. til årbogen, dels 500 kr. til mikrofotograferingen af Grundtvig-håndskrifter.

Magnus Stevns Mindefond havde ved udgangen af 1960 en kapital på 2800 kr.

Henning Høirup.